

**Modře natištěné štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
31,78+ 2,22 (GST) = 34 kan. dolarů
Cena 1.40 + 0.10 (GST) = 1.50 dolaru.**

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

**Datum, dokdy jsou
noviny předplacené,
je v pravém horním
rohu štítku!**

J Time
Committed
À délai
convenu

**Telefon: (416) 530-4222
Fax: (416) 530-0069
E-mail: abrezina4222@rogers.com
satellite1-416.com@satellite1-416.com
abe@satellite1-416.com**

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 12.

(266.)

Vol. 12.

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com

Thursday,

June 13,

2002

Já a ostatní - I and they

Z představení *Já a ostatní*. Vlevo česká skupin, uprostřed knadská a vpravo se Ikarus pokouší vzlétnout.

Pokud se dobře pamatuji, byl jsem naposledy v Divadle Disk v Karlově ulici v polovině sedmdesátých let. Disk patřil Divadelní akademii múzických umění neboli DAMU. Již tehdy to bylo svým způsobem divadlo bez hranic. Ví se, že pražská FAMU odchovala řadu předních světových režisérů, ale málo se ví o tom, že v tu dobu na DAMU chodila dnes slavná mexická režisérka Marta Eugenia Luna Ledesma - autorka slavného seriálu *Esmeralda*. Tehdy tam režirovala antické drama *Elektru*. Marta měla českého přítele a mého kamaráda s biblickým jménem Raguél, který pracoval v krematoriu a měl heslo: *Každý den na stůl čerstvou květinu*. I na premiéru *Elektry* přinesl své nastávající karafiáty. Před tím se však náležitě posilnil v nedaleké restauraci, kde vždy na Martu během dlouhých zkoušek čekal. Tentokrát tak učinil již před představením a jakmile šla opona nahoru, Raguélova víčka šla stejně rychle dolů. O přestávce nás přišla na balkon Marta navštívit. V ten okamžik jsem poznal, že má před sebou velkou budoucnost. Coby režisérka a psycholožka odhadla situaci a poprosila mne, abych, až představení skončí, nezapomněl vzbudit Rajička, tak totiž něžně říkala svému příteli. Když šla po představení opona dolů, zvedla se pomalu Raguélova víčka a Raguél předstíral, že pozorně sledoval celé představení.

Můj přítel Raguél byl zřejmě výjimkou. V Disku se většinou neusínalo, protože DAMU produkovala nejen řadu vynikajících režisérů, ale i herců a navštívit

Disk bylo vždy zážitkem. Hrál se tam experimentální představení, antická dramata, Shakespeare, Čapek... Loutkářská fakulta si v sedmdesátých letech troufla i na Camuse a jeho *Nedorozumění*.

Po letech jsem měl tedy možnost vidět opět experiment, tentokrát pro změnu česko-kanadský. Studenti loutkářské fakulty pražské DAMU spolu se studenty Divadelní sekce Torontské univerzity ve Scarborough vytvořili neobvyklou divadelní mozaiku, která reflektuje život kolem nás. Podobně jako DAMU v sedmdesátých letech experimentovala s antickými tématy, ani tentokrát jsme se neobešli bez antické mytologie, ať již to bylo v kanadském provedení *Lysistraty* či jakási parodie na Offenbacha a jeho *Orfea v podsvětí*. Ve společném projektu *Já a ostatní* to byl zase Ikarus, jenž vzlétne na věšáku, který slouží k sušení prádla.

Ve společném projektu se podobně jako v lidském životě střídají momenty nesmírně vážné s okamžiky humornými: stvoření člověka, ukřižování, vystřídá velice jednoduchá scénka, kdy dva mladíci balí děvče. Oba soubory do sebe zapadají, takže pokud někdo viděl nejprve toto představení, dlouho nerozlišuje, kdo patří do české skupiny a kdo do kanadské.

Další podrobnosti o celém projektu jsme se dověděli od člena souboru Jiřího Laštovky.

ABE: Jak dlouho jste na tomto projektu pracovali?

JL: Kanadské intenzivně čtrnáct dnů. My, protože jsme měli i další práci, tak měsíc a půl.

ABE: Jaký byl rozdíl mezi pražským představením a torontským?

JL: Zde to bylo pomalejší. My jsme museli přibrzdit kvůli angličtině. Domácí herci zase zpomalili kvůli tomu, že si vše vychutnávali. Předělali jsme některé slovní hříčky.

ABE: Co vás zde překvapilo?

JL: Skutečnost, že divadelní seberealizace je zde mnohem těžší. Dva členové kanadského souboru studují v Praze a dokonce jedna členka souboru tam chce zůstat. Těžko si dovedu představit, jak bych dělal divadlo zde.

ABE: Možná by vás zajímalo, že je zde československé *Nové divadlo*...

JL: O tom jsem neslyšel. Zajímavé je, že v našem souboru jsou také dva Slováci, takže právě v *Orfeo* v *podsvětí* mluví slovensky.

ABE: V kanadském souboru zase občas použili francouzštinu... Globalizace přináší s sebou spoustu výhod. Na druhou stranu i jakési zploštění, ztrátu identity...

JL: Už to k nám přichází a je na nás, jak to zvládneme. Teď se začínají privatizovat divadla. Doposud byla divadla dotována a otázkou je, jak obstojí v okamžiku, kdy se bude muset vše platit z lístků. Svým způsobem máme jako loutkáři výhodu, protože si můžeme loutky vyrobit a můžeme hrát po školách.

ABE: Jaké je uplatnění studentů z DAMU u filmu?

JL: Filmování mně připadá proti divadlu hrozná nuda. Nemám pocit, že ze sebe vydávám maximum, zatímco v divadle to okamžitě cítím, jestli se to divákovi líbí nebo ne. Film je konzerva, která se nemění, zatímco divadlo se vyvíjí a je živé. Proto věřím v divadlo, že přežije. Film nyní sice ovlivňuje divadlo, ale nemyslím si, že je to správná cesta. Divadlo dokáže předvést věci jinou formou a nechává prostor pro představivost diváka. Takovými filmy, které byly naopak ovlivněné divadlem jsou *Nachové plachty* a *Barokní opera*.

Dodejme jen, že *film bez hranic* existuje již delší dobu, koprodukce filmů několika zemí jsou běžné. *Divadlo bez hranic* je experimentem, který skutečně stojí za povšimnutí. Připomeňme, že v pozadí celého projektu a režisérem je doc. Jan Schmid ze Studia Ypsilon. S ním spolupracovali Michal Schonberg, Jiří Havelka, Jiří Němeček, Merika Ramundo a Petra Zámečnicková. Hudbu dělal Jan Jiráň. Produkce: Jolana Trešlová a Leah Takata. Během představení se na jevišti objevilo kolem třiceti herců, z toho polovina z pražské skupiny a druhá z kanadského souboru.

Aleš Březina

**RADIO BOHEMIA lze poslouchat
v Torontu**

**a okolí na frekvenci 530 AM
a to od pondělí do pátku
od půlnoci do jedné hodiny v noci.**

**Vysílání z pondělí na úterý začíná
již ve 23:00 hod.**

**E-mail: radioboheemia@hotmail.com,
tel.: 905-846-4563**